

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренцијски савјет

R J E Š E N J E
**po Prijavi namjere koncentracije gospodarskog subjekta Volksbank International AG,
Republika Austrija, gospodarskog subjekta Volksbank BH, Bosna i Hercegovina i
gospodarskog subjekta Zepter Komerc Banka, Bosna i Hercegovina**

Sarajevo
travanj 2007. godine

Broj: 01-03-26-005-8-II/2007
Sarajevo, 05. travnja 2007. godine

Na temelju članka 25. stavak (1) točka e), članka 42. točka d) u svezi čl. 12., 14., 16., i 18., te sukladno članku 24. stavak (2) Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH,» broj 48/05) i Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijuma za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata («Službeni glasnik BiH,» broj 96/06), članka 193. stavak (2) Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH,» broj 29/02) a po Prijavi namjere koncentracije gospodarskog subjekta Volksbank International AG, Pperegiringasse 3, 1090 Beč, Republika Austrija, gospodarskog subjekta Volksbank BH d.d., poslovni centar UNITIC, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina i gospodarskog subjekta Zepter Komerc Banka d.d., Jevrejska bb, 78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina, zastupanoj po odvjetnici Bojani Tkalčić-Đulić, zajednički odvjetnički ured Bojana Tkalčić-Đulić, Olodar Prebanić i Adela Draganović, Alipašina 51, 71000 Sarajevo, zaprimljenoj pod brojem: 01-03-26-005-II/2007 dana 25. siječnja 2007. godine, Konkurencijsko vijeće, na 43. (čeredesettrećoj) sjednici održanoj dana 05. travnja 2007. godine, je donijelo

R J E Š E N J E

1. Ocjenjuje se dopuštenom koncentracija na tržištu bankovnih i finansijskih usluga Bosne i Hercegovine koja će nastati kupovinom većine dionica u gospodarskom subjektu Zepter Komerc Banka d.d., Jevrejska bb, Banja Luka, Bosna i Hercegovina od gospodarskog subjekta Volksbank International AG, Pperegiringasse 3, 1090 Beč, Republika Austrija i gospodarskog subjekta Volksbank BH d.d., poslovni centar UNITIC, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina.
2. Koncentracija iz točke 1. ovoga Rješenja upisuje se u Registar koncentracija.
3. Ovo Rješenje je konačno i objavljuje se u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Gospodarski subjekt Volksbank International AG, Pperegiringasse 3, 1090 Beč, Republika Austrija (u daljnjem tekstu: VBI GROUP ili podnositelj Prijave) i gospodarski subjekt Volksbank BH d.d., poslovni centar UNITIC, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: VBBH), zastupan po odvjetnici Bojani Tkalčić-Đulić, zajednički odvjetnički ured Bojana Tkalčić-Đulić, Olodar Prebanić i Adela Draganović, Alipašina 51, 71000 Sarajevo, je podnio Konkurencijskom vijeću Prijavu namjere koncentracije, dana 25. siječnja 2007. godine broj 01-03-26-005-II/2007, kojom gospodarski subjekt VBI GROUP i gospodarski subjekt VBBH na temelju Ugovora o kupovini i prodaji 100,0% dioničkog kapitala gospodarskog subjekta UBA United Business Activities Holding AG, Sihleggstrase 23, 8832 Wollerau, Švicarska i gospodarskog subjekta Zepter International KD d.o.o., Cvijićeva bb, Kozarska Dubica, Bosna i Hercegovina, postaju vlasnici 100,0% dioničkoga kapitala u gospodarskom subjektu Zepter Komerc Banka d.d., Jevrejska bb, 78000 Banja Luka, Bosna i Hercegovina (u daljnjem tekstu: ZEPTER banka).

Prijava namjere koncentracije (u daljnjem tekstu: Prijava) podnesena Konkurencijskom vijeću nije bila kompletna, u smislu članka 31. Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon) i podnositelj Prijave je istu dopunio dana 09. veljače 2007. godine, dana 26. veljače 2007. godine i dana 14. ožujka 2007. godine, u smislu članka 31. Zakona.

Konkurencijsko vijeće, dana 21. ožujka 2007. godine, podnositelju Prijave je izdalo Potvrdu o prijemu kompletne i uredne Prijave, u smislu članka 30. stavak (3) Zakona.

Podnositelj Prijave je naveo da nije podnio zahtjev za ocjenu koncentracije van teritorije Bosne i Hercegovine, iz razloga što ne postoji obveza prijave predmetne koncentracije u Republici Austriji, kao zemlji podrijetla podnositelja Prijave.

Ostvareni ukupni godišnji prihod sudionika koncentracije gospodarskog subjekta VBI GROUP u svijetu i gospodarskog subjekta VBBH, gospodarskog subjekta ZEPTER banka na tržištu Bosne i Hercegovine u 2006. godini (godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji) (Tablica 1.), iznosi:

Tablica 1.

Ukupan prihod	VBI GROUP	VBBH	ZEPTER banka
Svijet	(..)** ¹ KM	-	-
Bosna i Hercegovina	-	(..)**KM	(..)**KM

Konkurencijsko vijeće iz navedenih podataka (Tablica 1.) je utvrdilo postojanje obveze podnošenja Prijave od strane sudionika koncentracije, budući da su ispunjeni kriteriji ukupnog prihoda gospodarskih subjekata u godini koja je prethodila predmetnoj koncentraciji, u smislu članka 14. Zakona.

Konkurencijsko vijeće u ocjeni predmetne koncentracije je utvrdio sljedeće činjenice:

Pravni okvir ocjene predmetne koncentracije

Konkurencijsko vijeće u ocjeni predmetne koncentracije je primjenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnoga tržišta («Službeni glasnik BiH» broj 18/06), Odluke o načinu podnošenja prijave i kriterijima za ocjenu koncentracija gospodarskih subjekata, odredbe Zakona o upravnom postupku u dijelu koji nije reguliran odredbama Zakona.

Budući da se predmetna koncentracija provodi u sektoru bankarstva u obzir su uzete i odredbe Zakona o bankama Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», br. 39/98 i 32/00) i Zakona o bankama Republike Srpske («Službeni glasnik RS», broj 44/03).

Pravni osnov i oblik koncentracije

Pravni osnov predmetne koncentracije je Ugovor o kupoprodaji 100,0% dioničkog kapitala gospodarskog subjekta ZEPTER banka od strane gospodarskog subjekta VBI GROUP i gospodarskog subjekta VBBH, zaključen dana 17. siječnja 2007. godine.

Pravni oblik predmetne koncentracije je stjecanje kontrole ili preovladajućega utjecaja jednoga, odnosno više gospodarskih subjekata nad drugim i to kupovinom većine dionica, odnosno 100,0% vlasništva od strane gospodarskog subjekta VBI GROUP i gospodarskog subjekta VBBH u gospodarskom subjektu ZEPTER banka, u smislu članka 12. Zakona.

¹ (..)** - podaci predstavljaju poslovnu tajnu

Sudionici koncentracije

Gospodarski subjekt Volksbank International AG, Pperegiringasse 3, 1090 Beč, Republika Austrija je dioničko društvo registrirano pod brojem: FN 161285 u trgovačkom sudu u Beču. Temeljna djelatnost gospodarskog subjekta VBI GROUP je pružanje usluga na bankovnom i financijskom tržištu.

Gospodarski subjekt Volksbank BH d.d., poslovni centar UNITIC, Fra Anđela Zvizdovića 1, 71000 Sarajevo, Bosna i Hercegovina, je dioničarsko društvo registrirano pod brojem UF/I 3962/00 u Županijskom sudu u Sarajevu. Temeljna djelatnost gospodarskog subjekta VBBH je pružanje usluga na bankovnom i financijskom tržištu Bosne i Hercegovine. Gospodarski subjekt VBI GROUP vlasnik je (..)**% dionica u ukupnom kapitalu gospodarskog subjekta VBBH.

Gospodarski subjekt VBBH je vlasnik (..)**% udjela u ukupnom kapitalu gospodarskog subjekta Volksbank Leasing d.o.o. Sarajevo, registriranoga kod Županijskog suda Sarajevo-broj UF/I-1165/01, s osnovna djelatnošću u segmentu pružanja usluga leasinga. Gospodarski subjekt VBBH je vlasnik (..)**% udjela u ukupnom kapitalu gospodarskog subjekta Bamcard d.d. Sarajevo, registriranoga kod Županijskog suda Sarajevo-broj UF/I-2495/02, s temeljnom djelatnošću u segmentu kartičnog poslovanja.

Gospodarski subjekt Zepter Komerc Banka d.d. Banja Luka, Jevrejskoj bb, 78000 Banja Luka je dioničko društvo, registrirano u Osnovnom sudu Banja Luka – broj: 1-10523-00, s temeljnom djelatnošću na bankovnom tržištu. Gospodarski subjekt UBA United Business Activities Holding AG, Sihleggstrase 23, 8832 Wollerau, Švicarska je vlasnik (..)**% udjela u ukupnom kapitalu u gospodarskom subjektu ZEPTER banka, dok je gospodarski subjekt Zepter International KD d.o.o, Cvijićeve bb, Kozarska Dubica, Bosna i Hercegovna, vlasnik (..)**% udjela u ukupnom kapitalu gospodarskog subjekta ZEPTER banka.

Gospodarski subjekt ZEPTER banka, dana 30. prosinca 2006. godine, je postao vlasnik gospodarskog subjekta Zepter Passporta, poduzeća za turističku djelatnost i poslovne usluge d.o.o. Banja Luka.

Predmetnim Ugovorom je predviđeno da gospodarski subjekt UBA United Business Activities Holding AG, Sihleggstrase 23, 8832 Wollerau, Švicarska vlasnički udjel od (..)**% u gospodarskom subjektu ZEPTER banka proda gospodarskom subjektu VBI GROUP, dok gospodarski subjekt Zepter International KD d.o.o, Cvijićeve bb, Kozarska Dubica, Bosna i Hercegovna, vlasnički udjel od (..)**% proda gospodarskom subjektu VBBH.

Analiza mjerodavnoga tržišta

Mjerodavno tržište, u smislu članka 3. Zakona, te čl. 4., 5. i 6. Odluke o utvrđivanju mjerodavnoga tržišta čini tržište određenih proizvoda /usluga koje su predmet obnašanja djelatnosti na određenom zemljopisnom tržištu.

Mjerodavno tržište usluga u konkretnom slučaju je tržište univerzalnoga bankarstva i tržište lizinga, što podrazumjeva pružanje bankovnih usluga maloprodajnoga i korporativnoga bankarstva i usluga leasinga.

Budući da sudionici predmetne koncentracije djeluju na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, mjerodavno tržište, u zemljopisnom smislu smatrat će se cijela teritorija Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenoga, pod mjerodavnim tržištem predmetne koncentracije se podrazumjeva pružanje usluga u segmentu univerzalnoga bankarstva i usluga leasinga na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine.

U analizi mjerodavnog tržišta i procjenama tržišnih udjela sudionika predmetne koncentracije, korišteni su podaci Agencije za bankarstvo Federacije Bosne i Hercegovine i Agencije za bankarstvo Republike Srpske, kao podaci iz prijave dostavljeni od sudionika predmetne koncentracije.

Tržišna udjeli gospodarskog subjekta VBI GROUP, gospodarskog subjekta VBBH i gospodarskog subjekta ZEPTER banka, na dan 31. prosinca 2006. godine, u ukupnoj bankovnoj aktivni Bosne i Hercegovine (Tablica 2.) iznose:

Tablica 2.

R.b	Banka	Aktiva (KM)	Tržišni udjel
1.	Raiffeisen banka Sarajevo	3.098.319.000,00	21,09%
2.	UniCredit Zagrebačka banka Mostar	1.859.462.000,00	12,65%
3.	Hypo AlpeAdria Banka Mostar	1.697.592.000,00	11,55%
4.	HVB Central Profit banka Sarajevo	1.279.190.000,00	8,71%
5.	Hypo AlpeAdria Banka Banja Luka	1.147.918.000,00	7,81%
6.	Volksbank Sarajevo	557.097.000,00	3,79%
7.	UPI banka Sarajevo	505.667.000,00	3,78%
8.	Zepter Komerc Banka Banja Luka	244.956.000,00	1,66%
9.	Ostale banke	4.303.468.000,00	28,96%
10.	TOTAL	14.693.669.000,00	100,0%
11.	Ukupno sudionici koncentracije (6+8)	802.053.000,00	5,45%

Analizirajući navedene podatke (Tablica 2.) zajednički tržišni udjel sudionika predmetne koncentracije u segmentu aktive na tržištu Bosne i Hercegovine je iznosilo ukupno 5,45%.

Maloprodajno bankarstvo

Bankovne usluge za stanovništvo (maloprodajno bankarstvo) obuhvaćaju, prije svega, depozite i račune, zajedničke fondove, mirovinske fondove i brokerske usluge na tržištu vrijednosnih papira, distribucija dividendi, itd.

Tržišni udjeli gospodarskog subjekta VBI GROUP, gospodarskog subjekta VBBH i gospodarskog subjekta ZEPTER banka, na dan 31. prosinca 2006. godine, na tržištu maloprodajnoga bankarstva Bosne i Hercegovine (Tablica 3.) iznose:

Tablica 3.

	(000 KM) Banka	Privatni depoziti	Tržišni udjel	Privatni kredit	Tržišni udjel	Ukupno	Prosjeck
1.	Raiffeisen banka Sarajevo	1.149.008,00	27,32%	947.949,00	21,77%	2.096.957,00	24,5%
2.	UniCredit Zagrebačka banka Mostar	804.474,00	19,13%	661.881,00	15,20%	1.466.355,00	17,13%
3.	Hypo Alpe Adria Bank Mostar	352.840,00	8,39%	519.503,00	11,93%	872.343,00	10,19%
4.	HVB Central Profit banka Sarajevo	256.171,00	6,09%	374.326,00	8,6%	630.497,00	7,37%
5.	Hypo Alpe Adria Bank Banja Luka	200.255,00	4,76%	383.883,00	8,81%	584.138,00	6,82%
6.	Volksbank Sarajevo	178.504,00	4,24%	283.034,00	6,5%	461.538,00	5,39%
7.	UPI banka Sarajevo	114.795,00	2,73%	107.458,00	2,47%	222.253,00	2,6%
8.	Zepter Komerc Banka Banja Luka	131.110,00	3,12%	49.978,00	1,15%	180.626,00	2,11%
9.	Ostale banke	1.018.141,00	24,21%	1.026.735,00	23,57%	2.045.338,00	23,89%
10.	TOTAL	4.205.298,00	100,0%	4.354.747,00	100,0%	8.560.045,00	100,0%
	UKUPNO sudionici koncentracije (6+8)	309.614,00	7,36%	333.012,00	7,65%	642.626,00	7,50%

Zajednički tržišni udjel sudionika predmetne koncentracije u segmentu maloprodajnoga bankarstva (Tablica 3.) je iznosio 7,36% u segmentu privatnih depozitima, te 7,66% u segmentu privatnih kredita, dok je prosječan tržišni udjel sudionika koncentracije u segmentu maloprodajnoga bankarstva iznosi 7,50%.

Korporativno bankarstvo

Korporativno bankarstvo obuhvaća širok djelokrug bankarskih usluga koje se generalno nude korporativnim klijentima uključuju depozite, kredite, novčane transakcije, kreditna pisma, međunarodne isplate, itd.

Tržišni udjeli gospodarskog subjekta VBI GROUP, gospodarskog subjekta VBBH i gospodarskog subjekta ZEPTER banka, na dan 31. prosinca 2006. godine, na tržištu korporativnoga bankarstva na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine (Tablica 4.) iznose:

Tablica 4.

	(000 KM) Banka	Korporativni depoziti	Tržišni udjel	Korporativni krediti	Tržišni udjel	Ukupno	Prosjek
1.	Hypo Alpe Adria Bank Mostar	1.141.579,00	16,89%	786.929,00	17,69%	1.928.508,00	17,21%
2.	Raiffeisen banka Sarajevo	924.032,00	13,67 %	912.414,00	20,51%	1.836.446,00	16,39%
3.	Hypo Alpe Adria Bank Banja Luka	802.801,00	11,88%	519.518,00	11,68%	1.322.319,00	11,8%
4.	UniCredit Zagrebačka banka Mostar	646.923,00	9,57%	381.707,00	8,58%	1.028.630,00	9,18%
5.	HVB Central Profit banka Sarajevo	753.515,00	11,15%	271.620,00	6,1%	1.025.135,00	9,15%
6.	UPI banka Sarajevo	277.136,00	4,1%	160.249,00	3,6%	437.385,00	3,9%
7.	Volksbank Sarajevo	108.323,00	1,6%	90.248,00	2,03%	198.571,00	1,77%
8.	Zepter Komerc Banka Banja Luka	71.752,00	1,06%	82.480,00	1,85%	154.232,00	1,38%
9.	Ostale banke	2.031.765,00	30,06%	2.507.945,00	27,96%	3.276.047,00	28,22%
10.	TOTAL	6.757.826,00	100,0%	4.449.447,00	100,0%	11.207.273,00	100,0%
11.	UKUPNO sudionici koncentracije (7+8)	180.075,00	1,66%	172.728,00	3,88%	352.803,00	3,15%

Zajednički tržišni udjel sudionika predmetne koncentracije na tržištu korporativnoga bankarstva (Tablica 4.) je iznosilo 1,66% u korporativnim depozitima, u korporativnim kreditima 3,88%, dok je prosječno zajedničko tržišni udjel sudionika koncentracije u segmentu korporativnog bankarstva iznosio 3,15%.

Poslovna mreža

Tržišni udjeli gospodarskog subjekta VBI GROUP, gospodarskog subjekta VBBH i gospodarskog subjekta ZEPTER banka u poslovnoj mreži Bosni i Hercegovini, na dan 31. prosinca 2006. godine (Tablica 5.) iznose:

Tablica 5.

	Poslovne jedinice	Broj	Tržišni udjel
1.	Volksbank	22	2,46%
2.	Zepter Komerc Banka Banja Luka	23	2,58%
3.	Ostale	848	94,96%
4.	Ukupno Bosna i Hercegovina	893	100,0%
5.	Ukupno sudionici koncentracije (1+2)	45	5,04%

Gospodarski subjekt VBBH obavlja poslovne djelatnosti putem mreže od 22 poslovne jedinice (13 filijala i 9 šaltera), dok gospodarski subjekt ZEPTER banka putem mreže od 23 poslovnih jedinica (12 filijala, ekspozitura 1, agencija 6 i šaltera 4 unutar Filijale Banja Luka).

Poslovna mreža sudionika koncentracije na mjerodavnom tržištu Bosne i Hercegovine sastojala se od ukupno 45 poslovne jedinice što je 5,04% ukupnog broja poslovnih jedinica banaka u Bosni i Hercegovini.

Tržišno udjel u segmentu leasinga

Prema podacima iz Prijave tržišni udjel sudionika koncentracije u segment leasinga Bosne i Hercegovine, na dan 31. prosinca 2006. godine (Tablica 6.) iznosi:

Tablica 6.

Sektor djelovanja	VB BH leasing		Tržište Bosne i Hercegovine
	Tržišni udjel	ukupno KM	ukupno
Vozila	(..)**%	(..)**	171.962.000,00
Mašine	(..)**%	(..)**	113.943.000,00
Nekretnine	(..)**%	(..)**	177.570.000,00
Ostalo	(..)**%	(..)**	3.919.000,00
Ukupno sudionici koncentracije	(..)**%	(..)**	476.394.000,00

Tržišni udjel gospodarskog subjekta VBBH leasinga u segmentu leasinga (Tablica 6.) u Bosni i Hercegovini je iznosio (..)**%, dok gospodarski subjekt ZEPTER banka nema tržišnog udjela.

Procjena tržišnih udjela glavnih konkurenata sudionicima koncentracije, prema podacima iz Prijave, u segmentu leasinga na tržištu Bosne i Hercegovine, na dana 31. prosinca 2006. godine (Tablica 7.) iznose:

Tablica 7.

(000) KM Sektor djelovanja	RAIFFEISEN leasing		HYPO leasing		Ostali	
	Tržišni udjel	ukupno	Tržišni udjel	ukupno	Tržišni udjel	ukupno
Vozila	(..)**%	(..)**	(..)**%	(..)**	14,0%	23.519,00
Mašine	(..)**%	(..)**	(..)**%	(..)**	9,0%	10.282,00
Nekretnine	(..)**%	(..)**	(..)**%	(..)**	26,0%	46.570,00
Ostalo	(..)**%	(..)**	(..)**%	(..)**	0,0%	0,0
Ukupno	(..)**%	(..)**	(..)**%	(..)**	17.19%	80.371,00

Najveći tržišni udjel u segmentu leasinga na teritoriji Bosne i Hercegovine (Tablica 7.) ima gospodarski subjekt HYPO leasing sa (..)**%, dok gospodarski subjekt RAIFFEISEN leasing ima (..)**% tržišnog udjela.

Procjena koncentracije

Konkurencijsko vijeće je nakon procjene i analize podataka i činjenica u postupku donošenja predmetnog Rješenja, utvrdilo da koncentracija predmetnih gospodarskih subjekata ne sprječava, ograničava ili narušava tržišnu konkurenciju u oblasti pružanja bankovnih usluga i usluga leasinga na cijeloj teritoriji Bosne i Hercegovine, već ista osigurava pojačanu tržišnu konkurenciju na teritoriji Bosne i Hercegovine.

Slijedom navedenog, pri ocjeni predmetne koncentracije Konkurencijsko vijeće je posebice imalo u vidu da se namjeravanom koncentracijom značajno ne povećavaju tržišni udjeli sudionika koncentracije na mjerodavnome tržištu bankovnih usluga i usluga lizinga (Tablice

2.-7), te u skladu s tim ne stvara se vladajući položaj koji bi za posljedicu mogao imati značajno narušavanje tržišne konkurencije u Bosni i Hercegovini.

Podnositelj prijave naveo je niz pokazatelja kojima dokazuju da će provođenje namjeravane koncentracije proizvesti pozitivne učinke za gospodarstvo i potrošače. Također, sudionici koncentracije smatraju kako će ova koncentracija osigurati daljnje jačanje konkurencije na bankovnom tržištu, dalju konsolidiranje bankovnog sektora u Bosni i Hercegovini, kao i dalje poboljšanje kvaliteta u pružanju usluga (npr. kroz snižavanje cijena proizvoda ili usluga, povećanje kvaliteta proizvoda ili usluga, povećanje i proširivanje mogućnosti izbora proizvoda ili usluga za potrošače).

Slijedom navedenoga Konkurencijsko vijeće je ocijenilo predmetnu koncentraciju dopuštenom, u smislu članka 18. stavka (2) Zakona, i odlučio kao u izreci ovoga Rješenja.

Administrativna pristojba

Na ovo Rješenje, sukladno članku 2. tarifni broj 107. stavak (1) točka d) 1) Odluke o visini administrativnih pristojbi u svezi s procesnim radnjama pred Konkurencijskim vijećem («Službeni glasnik BiH», broj 30/06) podnositelj Prijave je obvezan uplatiti administrativnu pristojbu u iznosu od 2.500,00 KM u korist Proračuna institucija Bosne i Hercegovine.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dopušten priziv. Nezadovoljna strana može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovoga Rješenja.

Predsjednik

Gordan Raspuđić